

ČESKÁ ASTRONOMICKÁ SPOLEČNOST

sekretariát: Astronomický ústav AV ČR, v. v. i., Fričova 298, 251 65 Ondřejov
tel. 775 388 400, info@astro.cz

Tiskové prohlášení České astronomické společnosti číslo 260 z 10. 10. 2019

Cena Littera Astronomica za rok 2019 udělena, předána bude v Havlíčkově Brodě 11. října

Česká astronomická společnost ocenila cenou Littera Astronomica za rok 2019 Petera Zamarovského z ČVUT za literární činnost propojující přírodní vědy s filosofií.

Slavnostní předání ceny proběhne v pátek 11. října 2019 v 17:00 na 29. Podzimním knižním veletrhu v Kulturním domě Ostrov v Havlíčkově Brodě. Po předání ceny od 17:15 laureát přednese přednášku na téma „Paradoxy kolem temné oblohy“. Laureát převezme cenu z rukou knihkupce Jana Kanzelsbergera, spisovatelky a ředitelky 29. Podzimního knižního veletrhu v Havlíčkově Brodě PhDr. Markéty Hejkalové a čestného předsedy České astronomické společnosti Dr. Jiřího Grygara. Slavnostním aktem bude provázet místopředseda České astronomické společnosti Pavel Suchan.

Cena Littera Astronomica České astronomické společnosti je určena k ocenění osobnosti nebo nakladatelství, která nebo které svým literárním dílem významně přispěly k popularizaci astronomie u nás. Littera Astronomica byla poprvé udělena v roce 2002 a jejími držiteli se dosud stali doc. RNDr. Josip Kleczek, DrSc. z Astronomického ústavu AV ČR (dvojnásobný držitel), RNDr. Jiří Grygar, CSc. z Fyzikálního ústavu AV ČR, Ing. Antonín Růkl z Hvězdárny a planetária hl. m. Prahy, Ing. Pavel Příhoda z Hvězdárny a planetária hl. m. Prahy, RNDr. Oldřich Hlad z Hvězdárny a planetária hl. m. Prahy, doc. RNDr. Zdeněk Mikulášek, CSc. z Masarykovy univerzity v Brně, Mgr. Antonín Vítěk, CSc. z Akademie věd ČR, prof. RNDr. Petr Kulháněk, CSc. z ČVUT, Nakladatelství a vydavatelství Aldebaran, Mgr. Pavel Gabzdyl z Hvězdárny a planetária Brno, František Martinek z Hvězdárny Valašské Meziříčí, Mgr. Jana Olivová z Akademického bulletinu (Akademie věd), manželé Hadravovi z Akademie věd, Jindřich Suchánek z TV Noe a Lukáš Grygar. Cenu dotuje knihkupectví Kanzelsberger, a.s. (www.kanzelsberger.cz) a Společnost Astropis (www.astropis.cz).

Stručný životopis:

RNDr. Peter Zamarovský, CSc. se narodil v Praze jako syn známého historika a popularizátora vědy Vojtěcha Zamarovského. Vystudoval fyziku na Matematicko-fyzikální fakultě UK. Diplomovou i doktorskou práci připravoval pod vedením prof. Libora Pátého. Po skončení studií a vojenské službě nastoupil do Ústavu fyzikální chemie a elektrochemie Jaroslava Heyrovského ČSAV a od r. 1986 pracoval na katedře fyziky Strojní fakulty ČVUT. Zde vypracoval kandidátskou práci v oboru fyziky plazmatu.

Nyní působí na katedře ekonomiky, manažerství a humanitních věd Elektrotechnické fakulty ČVUT. Přednáší filosofii, externě vyučuje i fyziku a příležitostně i digitální fotografii. Zabývá se interdisciplinárními a transdisciplinárními aspekty vědy, filosofie a historie.

Je dlouholetým členem České astronomické společnosti. Zkonstruoval několik replik historických astronomických dalekohledů. Věnuje se též popularizaci filozofie, fyziky a astronomie. Je autorem publikací o antice a antické filosofii. V současnosti je předsedou Evropského kulturního klubu.

Dílo:

Peter Zamarovský přeložil do češtiny knihu: Fritjof Capra: **Tao fyziky; pararely mezi moderní fyzikou a východní mystikou** (DharmaGaia, 2003). Poté začal publikovat vlastní knihy:

Příběh antické filosofie: antická filosofie pro nefilosofovy (ČVUT, 2005; 480 str.)

Proč je v noci tma? ([Aldebaran Group for Astrophysics](#), 2011; 192 str.)

Why is it dark at night? Story of dark night sky paradox. (AuthorHouse UK Ltd., translation Gerald Turner, 2013; 171 str.)

Mýtus nekonečno (Karolinum 2018; 324 str.)

Autor v těchto knihách integruje přírodní vědy s filosofií, neboť v nich podává popis objevů matematiky, fyziky, chemie a biologie s důrazem na kosmologii, v níž se všechny tyto obory setkávají, aby poskytly vnímavému čtenáři pohled na současný stav vědění, který zdaleka není konečný, obsahuje zdánlivé i skutečné paradoxy a vede k dalšímu bádání, které nikdy neskončí. **V české populárně vědecké literatuře nemá jeho literární dílo obdobu a tento přístup k popularizaci je zcela ojedinělý i v cizině.**

Výše uvedené plně dokládá, že Peter Zamarovský je vhodným kandidátem na udělení ceny Littera astronomica pro rok 2019. Proto Výkonný výbor České astronomické společnosti, v souladu se statutem ceny, udělil Peteru Zamarovskému cenu Littera Astronomica 2019.

Kontakt na laureáta, e-mail: zamarovs@fel.cvut.cz, Homepage: zamarovsky.cz

29. Podzimní knižní veletrh se koná ve dnech 11. a 12. října 2019 v Kulturním domě Ostrov v Havlíčkově Brodě. Podrobnosti o 29. Podzimním knižním veletrhu a jeho programu naleznete na <http://veletrh.hejkal.cz/>. Česká astronomická společnost v Havlíčkově Brodě již po osmnácté slavnostně udělí cenu Littera Astronomica za literaturu spojenou s astronomií.

Astronomický výběr z programu 29. Podzimního knižního veletrhu:

Po celou dobu konání veletrhu

Společný **stánek** České astronomické společnosti, Nakladatelství AGA (Aldebaran Group for Astrophysics) a Hvězdárny a planetária hl. m. Prahy nabízí prodej knih a zodpovídání dotazů veřejnosti.

Pozorování Slunce dalekohledem (zdarma). Za jasného počasí nabídneme návštěvníkům veletrhu, ale i kolemjdoucím, pohled na Slunce přes filtry, kterými je možné pozorovat např. sluneční skvrny. Pozorování se uskuteční po dobu veletrhu (v pátek 10 – 19, v sobotu 9 – 17) před Kulturním domem Ostrov. V případě zatažené oblohy předvedeme vlastnosti dalekohledu na pozemských objektech. Za deště se pozorování nekoná. Zajišťuje Jihlavská astronomická společnost.

Pátek 11. října 2019

16:00 přednáška Dr. Jiřího Grygara „Několik astronomických novinek (v kině Ostrov).

17:00 slavnostní předání ceny Littera Astronomica 2018. V Salonku 2 v prvním patře Kulturního domu Ostrov, Havlíčkův Brod. Cenu předá knihkupec Jan Kanzelsberger, ředitelka Podzimního knižního veletrhu PhDr. Markéta Hejkalová a čestný předseda České astronomické společnosti Dr. Jiří Grygar. Slavnostním aktem bude provázet místopředseda České astronomické společnosti Pavel Suchan.

17:15 Přednáška laureáta na téma **Paradoxy kolem temné oblohy**. V Salonku 2 v prvním patře Kulturního domu Ostrov, Havlíčkův Brod.

Fakt, že je noční obloha temná, není až tak samozřejmý, jak by se mohlo zdát. Kdyby byl totiž vesmír nekonečný a věčný, nemělo by být mezi hvězdami temné pozadí, naopak by měla celá obloha zářit nesmírným jasem. Tento paradox si astronomové uvědomili až v době renesance. Proč až tak pozdě? Od té doby navrhovali různá řešení paradoxu, někdy i velmi kuriózní. A debaty kolem tohoto paradoxu trvají dodnes...

Kromě České astronomické společnosti (www.astro.cz) na přípravě spolupracuje Nakladatelství AGA (www.aldebaran.cz) a *Jihlavská astronomická společnost* (<http://www.jiast.cz/>). Více informací o 29. Podzimním knižním veletrhu najdete na www.hejkal.cz.

Pavel Suchan – tiskový tajemník České astronomické společnosti

---

Česká astronomická společnost (ČAS) vydává od května 1998 tisková prohlášení o aktuálních astronomických událostech a událostech s astronomií souvisejících. Počínaje tiskovým prohlášením č. 67 ze dne 23.10.2004 jsou některá tisková prohlášení vydávána jako společná s Astronomickým ústavem Akademie věd ČR, v. v. i. Archiv tiskových prohlášení a další informace nejen pro novináře lze najít na adrese <http://www.astro.cz/media>. S technickými a organizačními záležitostmi ohledně tiskových prohlášení se obraťte na tiskového tajemníka ČAS Pavla Suchana na adrese Astronomický ústav AV ČR, v. v. i., Boční II/1401, 141 31 Praha 4, tel.: 226 258 411, e-mail: suchan@astro.cz.